

Apre Yon Dyagnostik Kansè Nan Blad Pipi

Blad pipi a se yon ògàn nan pati enferyè basen an (vant). Blad pipi a estoke pipi, ki pwodwi pa ren yo. Pipi an vide soti nan blad pipi a lè w ap fè pipi (pipi). Si yo te di w gen kansè nan blad pipi, ou pwobableman te deja fè egzamen, eskanè ak reyon x, analiz pipi, ak yon byopsi (yon tè s ki pran kèk tisi pou verifye prezans kansè). Gen lòt tè s ki te ka fèt sou selil kansè yo pou tcheke kèk pwoteyin ak chanjman jèn ke yo rele byomakè. Ou te ka fè tou lòt pwosedi pou konnen si kansè a te devlope (anvayi) pawa blad pipi a. Tè s sa yo ede doktè w konnen ki tip kansè nan blad pipi ou genyen, ki stad li ye, ak ki tretman ki ta ka ede.

Tretman pou kansè nan blad pipi

Tretman w pral depann de tip ak stad kansè nan blad pipi w. Opsyon tretman w yo pral depann tou de rezilta tè s sou selil kansè yo, sante w, ak preferans pèsònèl ou.

Yo itilize chiriji pou trete pifò kansè nan blad pipi. Ti kansè nan blad pipi ki pa pwopaje yo souvan ka retire. Pou pi gwo kansè nan blad pipi yo, chiriji ka enplike pou retire timè a oswa tout blad pipi a. Retire blad pipi a rele yon sistektomi. Apre chiriji an, gen kèk moun k ap bezwen yon katetè pou vide pipi. Kèkfwa yon ouvèti nan po a fèt pou vide pipi an. Sa rele iwostomi (urostomy).

Lòt tretman ka gen ladan radyasyon ak medikaman tankou chimyoterapi, terapi medikaman sible, oswa iminoterapi. Anpil fwa, plis pase yon tip tretman konn nesèsè.

Asire w ke w mande:

- Ki objektif tretman an?
- Ki tip kansè nan blad pipi mwen genyen?
- Èske kansè a anvayi kouch misk nan blad pipi a?
- Ki stad kansè blad pipi mwen an ye, e kisa sa vle di?
- Èske m ap bezwen plis tè s?
- Èske yo ka retire kansè a konplètman?
- Èske yo dwe retire blad pipi mwen? Si se sa, kijan m ap fè pipi apre chiriji an?
- Si m ap bezwen yon katetè oswa lòt aparèy pou pipi apre chiriji an, pou konbyen tan mwen pral genyen l?

A kisa pou m atann mwen anvan ak pandan tretman an

Ekip swen kansè w a pral eksplike w plan tretman w lan. Ekip sa a ka gen ladan diferan doktè, enfimyè, ak lòt pwofesyonèl swen sante, tou depann de tip tretman ou bezwen an. Pa egzanp, si ou bezwen terapi radyasyon, ou pral travay avèk yon onkolojis radyasyon pou konnen a kisa pou atann ou anvan, pandan, ak apre tretman radyasyon an. Si ou bezwen lòt tip tretman, doktè w oswa ekip swen kansè w pral eksplike kijan yo bay li, ede w prepare pou li, swiv kijan w ye, epi ede w ak nenpòt efè segondè. Ou ka gen pou fè tou analiz san, eskanè, oswa lòt tè s nan sèten moman pou verifye efikasite tretman w lan.

Se pa tout moun k ap fè tretman pou kansè nan blad pipi ki pral gen menm efè segondè yo. Pa egzanp, pou yon moun yo ka retire yon pati oswa tout blad pipi an. Efè segondè chiriji sa a diferan de efè segondè chimyoterapi, terapi medikaman sible, iminoterapi, oswa radyasyon. Epi moun kap resevwa menm tretman an ka gen efè segondè ki diferan.

Asire w ke w mande:

- Èske m ap bezwen lòt tretman ke chiriji? Kisa ou panse ki pi bon pou mwen e poukisa?
- Èske gen esè klinik k ap fèt pou tip kansè mwen an?
- Ki efè segondè m ka genyen, e ki sa m ka fè pou m evite yo?
- Kijan n ap fè konnen si tretman mache?
- Konbyen fwa m ap resevwa tretman? Konbyen tan li pral dire?
- Ki kote m prale pou m jwenn tretman? Èske m ap ka kondwi pou kont mwen?
- Èske m ap kapab kontinye fè aktivite m konn fè yo, tankou travay ak egzèsis?
- Èske tretman an pral afekte lavi seksyèl mwen?
- Kijan ak pou konbyen tan? Kisa mwen ka fè pou m ede nan sa?

A kisa pou m atann mwen apre tretman an

Apre tretman, mande doktè kansè w pou yon rezime tretman ak plan swivi. Yo rele sa yon plan swen sivi. Doktè kansè w pral travay avèk medsen fanmi w oswa medsen tretan w pou ede jere efè segondè tretman an epi kontwole sante jeneral ou. Ou pral gen tès regilye pou tcheke si kansè w lan retounen oswa si yon nouvo kansè kòmanse nan yon lòt pati nan kò w.

Ou ka fè fas ak chanjman nan kò w apre tretman. Chiriji ak lòt tretman ka chanje fason blad pipi w ak lòt ògàn yo fonksyone. Ou ka gen pwoblèm seksyèl oswa chanjman nan fason w pipi. Asire w ke w mande doktè w a kisa pou atann ou epi fè yo konnen si ou gen nenpòt pwoblèm.

Moun ki gen kansè nan blad pipi gen anpil risk pou genyen li ankò. Menm lè ou santi w byen, li enpòtan pou mande ekip swen kansè w la yon kalandriye regilye pou fè tès pou tcheke si kansè nan blad pipi a retounen.

Pou kèk moun, kansè a ka pa disparèt konplètman. Yo ka kontinye resevwa tretman, epi tès yo pral toujou nesèsè pou verifye efikasite li.

Asire w ke w mande:

- Ki kote mwen ka jwenn yon kopi rezime tretman mwen an?
- Konbyen fwa map gen pou m wè ekip swen kansè mwen an?
- Kilè ak kijan mwen ta dwe kontakte yo?
- Èske m ap bezwen fè lòt tès pou m wè si kansè m nan retounen, oswa pou m verifye si gen pwoblèm ki lye ak tretman mwen an?
- Èske m ap bezwen fè tès depistaj, tankou yon mamogram oswa kolonoskopi, pou dekouvri lòt kansè byen bonè?
- Èske gen efè segondè ki rive an reta oswa alontèm nan tretman ke mwen ta dwe siveye
- Ki kote mwen ka jwenn dosye medikal mwen apre tretman an?

Rete an sante

Asire w ke ou di doktè w oswa ekip swen kansè a si nenpòt efè segondè tretman pa ale oswa si ou gen nenpòt nouvo sentòm.

Gen bagay ou ka fè pou w rete an sante pandan ak apre tretman an. Pa fimen ka ede diminye risk ou genyen pou fè kansè nan blad pipi. Si w ap travay ozalantou pwodwi chimik, mande doktè w pou li di w kisa ou ta dwe eseye evite. Manje byen, bwè ase likid, rete aktif, genyen epi kenbe yon gwosè nòmal, epi evite alkòl kapab ede w tou pou rete an sante epi diminye risk pou w fè yon nouvo kansè nan blad pipi oswa lòt kansè.

Jere emosyon w yo

Lè w gen kansè nan blad pipi w, sa ka fè w santi w pè, tris oswa strese. Li nòmal pou w santi emosyon sa yo, e gen fason pou ede w fè fas ak yo.

- Pa eseye jere emosyon w yo pou kont ou. Pale de yo, kèlkeswa sa yo ye.
- Li nòmal pou santi w tris oswa deprime detanzantan, men fè ekip swen kansè w la konnen si w santi emosyon sa yo pandan plis pase kèk jou.
- Si doktè w di w sa NÒMAL, kontinye fè bagay ou renmen fè tankou pase tan deyò, ale nan sinema oswa evènman espòtif, oswa ale nan dine.
- Jwenn èd nan aktivite tankou fè manje ak netwaye.

Ou ka kontakte zanmi, fanmi, oswa lidè relijye oswa gwoup. Konsèy kapab ede tou. Gen kèk moun ki twouve sa itil pou pale ak lòt moun ki te pase nan menm bagay yo. Yon gwoup sipò ka ofri sa. Di ekip swen kansè w kijan ou santi w. Yo ka ede w jwenn bon sipò.

Pou plis enfòmasyon ak sipò, vizite sit Entènèt Sosyete Kansè Ameriken (American Cancer Society) nan cancer.org/haitiancreole oswa rele nou nan **1-800-227-2345**. Nou la lè w bezwen nou.